

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lotterilagen (1047/2001) 1 § 1 mom., 2 § 2 mom., 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 § 4 punkten, 12, 13 b, 13 c, 14, 14 a—14 c, 15 och 16 §, rubriken för 4 kap., 19 §, 35 § 2 mom., 36 § 1 mom. samt 42, 43, 44, 47, 49—53, 62 a—62 c, 64 och 66 §,

av dem 1 § 1 mom., 3 § 2 mom. 2 punkten, 4 § 4 punkten, 12, 13 b och 14 b §, rubriken för 4 kap., 19 §, 35 § 2 mom. samt 43, 44 och 51—53 § sådana de lyder i lag 1286/2016, 13 c, 14, 14 c och 16 § samt 36 § 1 mom. sådana de lyder i lag 677/2019, 14 a och 64 § sådana de lyder i lagarna 1286/2016, 460/2017 och 677/2019, 42 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 506/2009 och 575/2011, 47, 62 a och 62 b § sådana de lyder i lagarna 1286/2016 och 677/2019, den finska språkdräkten i 62 c § sådan den lyder i lagarna 661/2010 och 134/2013, den svenska språkdräkten i 62 c § sådan den lyder delvis ändrad i lag 661/2010 samt 66 § sådan den lyder i lag 1358/2019, och

fogas till lagen en ny 16 a §, till 45 §, sådan den lyder i lag 1286/2016, ett nytt 3 mom., till lagen nya 54 och 55 §, i stället för de 54 och 55 § som upphävts genom lag 1286/2016, samt till lagen nya 62 d—62 n § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag föreskrivs det om anordnande av lotterier och tillsynen över anordnandet, Veikkaus Ab:s verksamhet och begränsningar i verksamheten, redovisningen av avkastningen och de ändamål för vilka avkastningen kan användas samt tillsynen över användningen av avkastningen.

2 §

Definition av lotteri

Vad som i denna lag föreskrivs om lotteri gäller även bedrivande av kasinoverksamhet och ställande av kasinospel, penningautomater och varuvinstautomater samt andra spelautomater och spelanordningar till allmänhetens förfogande mot vederlag så att spelaren kan få en vinst med penningvärde som helt eller delvis beror på slumpen.

3 §

Definitioner av penningspel och av formerna för anordnande av dem

I denna lag avses med

RP 135/2021 rd
FvUB 18/2021 rd
RSv 226/2021 rd

2) *vadhållningsspel* ett penningspel, där spelaren har möjlighet att, genom gissning av händelser eller resultat vid idrottstävlingar och andra tävlingar, inklusive hästtävlingar, samt penningspel, delta i fördelningen av de vinster som bestäms enligt produkten av den penningsats spelaren ställt och det odds som utvisar sannolikheten för spelobjektets resultat; vid vadhållning kan spelaren lösa ut vinsten helt eller delvis även om vadhållningsobjektet ännu inte gett något resultat,

4 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

4) *spelkonto* en spelares konto som penningspelsbolaget tillhandahåller för penningspel,

12 §

Veikkaus Ab

Veikkaus Ab är ett aktiebolag som helt och hållet ägs av staten.

Bolaget ska bedriva penningspelsverksamhet så att rättsskyddet för dem som deltar i penningspel garanteras, så att man strävar efter att förhindra oegentligheter och brott och så att de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till förebyggs och minskas.

Bolaget har ett förvaltningsråd. Förvaltningsrådet ska följa och övervaka att bolaget bedriver penningspelsverksamhet på det sätt som föreskrivs i 2 mom. samt stödja samarbetet mellan bolaget och dess intressentgrupper.

Veikkaus Ab:s dotterbolag som bildats med stöd av i 13 b § 2 mom. avsett tillstånd får bedriva annan verksamhet än penningspelsverksamhet. Sådan verksamhet ska bokföringsmässigt särskiljas från Veikkaus Ab:s penningspelsverksamhet. De ekonomiska relationerna mellan dotterbolaget och Veikkaus Ab ska ordnas på marknadsvillkor.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag eller någon annanstans i lag, tillämpas på Veikkaus Ab bestämmelserna om aktiebolag samt lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

13 b §

Begränsningar i Veikkaus Ab:s verksamhet

Veikkaus Ab får inte anordna andra lotterier än penningspel.

Veikkaus Ab får inte utan tillstånd av statsrådets kansli bilda eller förvärva andra bolag än sådana som behövs för dess penningspelsverksamhet eller förvärva aktier i dem eller överlåta aktier i dessa bolag till en ny ägare.

Veikkaus Ab eller dess dotterbolag får inte utan tillstånd av statsrådets kansli

1) inrätta fonder eller göra överföringar till ospecificerade reserver eller ändra deras bokföringskaraktär,

2) ändra sitt aktiekapital eller sin bolagsordning,

3) bevilja lån,

4) göra andra investeringar än sådana anskaffningar av anläggningstillgångar som verksamheten förutsätter.

Veikkaus Ab får inte ge utdelning av sin vinst eller sitt fria egna kapital till aktieägarna. Veikkaus Ab och dess dotterbolag får inte heller dela ut vederlagsfria förmåner av sin vinst eller sitt överskott till sina anställda.

13 c §

Anordnande av penningspel

Penningspel ska anordnas så att rättsskyddet för dem som deltar i penningspelsverksamhet garanteras, så att man strävar efter att förhindra oegentligheter och brott och så att de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till förebyggs och minskas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs

1) hur stor andel av avkastningen av spelavgifterna vid anordnandet av penningspel som ska betalas till spelarna som vinst, hur vinsterna ska avrundas och hur uttagna vinster ska fördelas,

2) de olika typerna av och maximiantalet penningautomater och kasinospel på spelplatser, i särskilda spelsalar och i kasinon, maximiantalet särskilda spelsalar samt antalet kasinon, var de är belägna och deras öppettider.

Genom förordning av statsrådet får dessutom bestämmelser utfärdas om den tillåtna tiden för försäljning av penningspel.

Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas bestämmelser om spelreglerna för penningspel. Spelreglerna ska innehålla bestämmelser om vinstfördelningen och återbetalningen av spelinsatser samt om de största tillåtna spelinsatserna och spelvinsterna i penningautomater och kasinospel. Reglerna för penninglotterier samt tippnings-, vadhållnings- och totospel ska dessutom innehålla bestämmelser om lottningen.

I syfte att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till kan spelreglerna även innehålla

1) bestämmelser om speltempot eller andra egenskaper hos vissa kategorier av spel, vissa typer av spel eller vissa spel,

2) bestämmelser om uppställandet av kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för vissa kategorier av spel, vissa typer av spel, vissa spel och vissa spelare.

14 §

Registrering av spelare, identifiering vid spelande, spelkonto samt kundkontroll

För att säkerställa genomförandet av de begränsningar för spelande som avses i 13 c § 5 mom. och 14 c § ska Veikkaus Ab vid anordnandet av penningspel registrera spelaren, öppna ett spelkonto för spelaren och se till att spelaren kan spela penningspel endast om denne har identifierat sig som registrerad spelare hos Veikkaus Ab.

En spelare får ha endast ett spelkonto. Spelkontot är personligt.

Vid registrering av en spelare ska Veikkaus Ab kontrollera spelarens identitet för att fastställa att spelaren har uppnått myndighetsåldern. Veikkaus Ab ska vid registrering av en spelare och regelbundet under kundrelationen kontrollera var spelaren är bosatt för att fastställa att det territoriella tillämpningsområdet för lagstiftningen i en annan stat eller region respekteras.

Vad som i 1 och 3 mom. föreskrivs om öppnande av spelkonto och om kontrollen av var spelaren är bosatt tillämpas dock inte när penningspel anordnas på ett kasino.

Spelaren ska ges uppgifter om de medel som finns på spelkontot och om transaktioner, spelhändelser och begränsningar för spelande.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om spelkontot, om kontrollen av spelarens identitet och av var spelaren är bosatt samt om förfarandet för säkerställande av att spelaren identifierat sig som registrerad spelare.

Bestämmelser om de åtgärder för kundkontroll som hänför sig till förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism finns i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

14 a §

Åldersgränsen för penningspel

Veikkaus Ab samt näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter i anslutning till penningspel eller som upplåter ett utrymme för tillhållande av penningautomater får inte låta personer under 18 år spela penningspel.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om sätten att kontrollera att en spelare har uppnått myndighetsåldern.

14 b §

Marknadsföring av penningspel

Veikkaus Ab får marknadsföra penningspelen och bolaget om marknadsföringen till sin volym, omfattning, synlighet och frekvens är måttfull samt nödvändig för att efterfrågan på penningspel ska styras in på sådan penningspelsverksamhet som bedrivs enligt denna lag och på sådant penningspelande som ger upphov till mindre ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar.

Marknadsföringen får inte främja sådant penningspelande som ger upphov till ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar genom att

1) förhårliga penningspelande genom att framställa det som något lockande eller överdrivet positivt eller uppmuntra till penningspelande,

2) framställa rikligt penningspelande på ett positivt sätt eller framställa det att någon låter bli att spela eller spelar måttligt på ett negativt sätt,

3) vardagliggöra penningspelande genom att jämföra penningspelande med vardagen eller en persons vardagliga rutiner, en persons dagliga eller normala konsumtionsbeteende, såsom livsmedels- eller klädköp, eller genom att framställa penningspelande som ett nödvändigt eller oförargligt tidsfördriv,

4) framställa penningspelande som en lösning på en persons ekonomiska problem, ett sätt att förbättra en persons ekonomiska ställning eller bemöta utmaningar i anknytning till livshanteringen eller som ett alternativ till arbete,

5) beskriva penningspelande som ett sätt att främja en persons sociala framgång eller den sociala acceptansen av en person,

6) ge en vilseledande eller osanningsenlig bild av vinstmöjligheterna i ett penningspel, överbetona möjligheterna till stora vinster eller beskriva penningspelande som ekonomiskt, socialt eller hälsomässigt riskfritt,

7) utnyttja okunnighet, bristande erfarenhet eller godtrogenhet i anslutning till penningspelande,

8) erbjuda spelpengar, eller erbjuda penningspel kostnadsfritt, till nedsatt pris eller i samerbjudanden,

9) i samband med köp av penningspel eller annan nyttighet, val av penningspel eller lyftande av vinst erbjuda spelaren att köpa eller välja ett annat penningspel,

10) i samband med köp av penningspel utlova annan slumpartad förmån än den vinstmöjlighet som ingår i penningspelet,

- 11) uppmana en person att genom penningsspelande finansiera allmännyttig verksamhet,
- 12) främja penningsspelet på något annat än i 1—11 punkten avsett, men därmed jämförbart sätt.

Marknadsföring får inte riktas till minderåriga eller till personer som annars är i utsatt ställning. Minderåriga personer får inte förekomma i marknadsföringen. Penningsspel får inte marknadsföras i samband med sådan televisions- och radioverksamhet, offentlig visning på biografier av bildprogram och publikationsverksamhet som är riktad till minderåriga eller i sådana mediers tjänster som är riktade till minderåriga eller som särskilt tilltalar minderåriga och unga personer.

Följande penningsspel får inte marknadsföras på andra ställen än sådana särskilda spelsalar och kasinon där spelen finns:

- 1) penninglotterier, när de anordnas elektroniskt,
- 2) tippningsspel med snabb spelrytm, när de uteslutande anordnas elektroniskt,
- 3) penningautomater,
- 4) kasinospel.

Sådana kombinationsspel som i samband med utfärdande av spelreglerna har konstaterats vara förenade med en särskild risk för skadeverkningar till följd av penningsspel får inte marknadsföras på andra ställen än de särskilda spelsalar, kasinon och travbanor där spelet eller försäljningsställen för spelet finns.

Spelplatser för penningsspel som avses i 4 och 5 mom. får inte marknadsföras. Information får dock ges om spelplatserna.

Marknadsföring av penningsspel ska alltid innehålla uppgift om den tillåtna åldersgränsen för penningsspelande samt om var det finns information om verktyg för hantering av spelet och om serviceproducenter som tillhandahåller hjälp mot penningsspelsproblem.

Marknadsföring får inte riktas till en spelare som ställt in en spärr som gäller allt spelande. Om spelaren har ställt in en spärr för ett visst penningsspel, får endast sådana spel marknadsföras som spelaren inte själv har spärrat.

Polisstyrelsen har till uppgift att övervaka att bestämmelserna i denna lag och konsumentskyddslagen (38/1978) följs vid marknadsföringen av penningsspel. Veikkaus Ab ska varje år ge inrikesministeriet och Polisstyrelsen en rapport om marknadsföringen av penningsspel.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om innehållet i den rapport som avses i 9 mom.

14 c §

Veikkaus Ab:s begränsningar för spelande

Veikkaus Ab ska vid behov uppställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för vissa kategorier av spel, vissa typer av spel, vissa spel och vissa spelare i syfte att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelet ger upphov till samt erbjuda spelaren möjlighet att själv uppställa ovannämnda begränsningar.

15 §

Förhindrande av och förbud mot spelande i kasinon och i särskilda spelsalar

Veikkaus Ab får inte ge någon som är yngre än 18 år eller som är uppenbart påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel eller droger tillträde till ett kasino eller en särskild spelsal och ska avlägsna sådana personer från kasinon och särskilda spelsalar.

Veikkaus Ab och dess personal har rätt att förbjuda en person tillträde till ett kasino eller en särskild spelsal, avlägsna personen eller begränsa personens spelande, om

- 1) personen misstänks för falskspel eller har gjort sig skyldig till falskspel,

2) personens uppträdande stör eller kan misstänkas störa ordningen i kasinot eller den särskilda spelsalen,

3) spelandet har vållat eller uppenbarligen kommer att vålla personen ekonomiska, sociala eller hälsomässiga men,

4) personen har begärt att Veikkaus Ab ska vägra personen tillträde till kasinot eller den särskilda spelsalen eller begränsa personens spelande.

Ett förbud eller en begränsning kan meddelas för viss tid eller tills vidare. Ett förbud eller en begränsning för viss tid gäller minst en månad och högst ett år.

En person som meddelats ett förbud eller en begränsning tills vidare kan tidigast ett år efter det att förbudet eller begränsningen meddelats begära att förbudet eller begränsningen undanröjs. Ett förbud eller en begränsning som meddelats med stöd av 2 mom. 1—3 punkten för att gälla tills vidare ska undanröjas om det inte finns vägande skäl till att förbudet ska fortsätta. Ett förbud eller en begränsning som gäller tills vidare och som meddelats med stöd av 2 mom. 4 punkten på spelarens begäran undanröjs tre månader från det att begäran om undanröjande har framställts.

16 §

Särskilda bestämmelser om penningautomater

Penningautomater ska placeras så att spelandet på dem obehindrat kan övervakas. Penningautomaterna får inte placeras så att användningen av dem kan äventyra säkerheten eller störa ordningen.

Principerna för placering och tillhandahållande av penningautomater på spelplatser ska planeras så att de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningarna som spelandet ger upphov till blir så små som möjligt. Vid placeringen av automater och vid hållandet av dem tillgängliga på spelplatser ska särskild vikt fästas vid de skadeverkningar som penningsspelen orsakar minderåriga och personer i utsatt ställning.

16 a §

Egenkontroll som gäller penningautomater

Veikkaus Ab ska utarbeta en skriftlig plan för det allmänna genomförandet av den övervakning och planering som avses i 16 § samt föra bok över utplaceringen av penningautomater och över de allmänna och särskilda föreskrifter som bolaget meddelat i fråga om övervakningen av dem.

Innehavaren av en spelplats för penningautomater ska utarbeta en skriftlig plan för att säkerställa att verksamheten är laglig och att den plan som avses i 1 mom. iaktas samt iaktta planen och föra bok över genomförandet av den. Planen ska hållas uppdaterad, och innehavaren av spelplatsen ska se till att den personal som deltar i övervakningen känner till sina skyldigheter enligt denna lag och enligt planen.

De planer som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla en beskrivning av de lagstadgade skyldigheterna, de risker som är förknippade med det praktiska genomförandet av planerna, på vilket sätt iakttagandet av skyldigheterna följs upp och hur upptäckta brister avhjälps.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av de planer som avses i 1 och 2 mom. och om deras innehåll och genomförande får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

4 kap.

Avkastningen från Veikkaus Ab

19 §

Redovisning av avkastningen

Veikkaus Ab ska i enlighet med förhållandet mellan de ändamål som anges i 17 § redovisa sin avkastning till det ministerium som enligt vad som föreskrivs ska behandla ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om redovisningsförfarandet.

35 §

Vinster i bingospel

Maximivärdet av de vinster som delas ut till spelarna får inte överstiga 75 procent av värdet av den totala försäljningen under 12 kalendermånader, dock så att maximivärdet av de vinster som delas ut inte får överstiga 95 procent under någon enda kalendermånad.

36 §

Redovisning och rättelse av redovisningen

Tillståndshavaren ska avge redovisning över anordnandet av bingospel för den redovisningsperiod som tillståndsmyndigheten bestämmer. Redovisningsperioden får vara högst 12 månader. Redovisningen ska inom två månader efter redovisningsperiodens utgång ges in till tillståndsmyndigheten, som ska granska den.

42 §

Tillsynen över lotterier

Anordnandet av lotterier övervakas för att garantera rättsskyddet för dem som deltar i lotterier, förhindra oegentligheter och brott samt förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som lotterier ger upphov till.

Polisstyrelsen ansvarar för den riksomfattande tillsynen över anordnandet av lotterier och för den statistikföring som gäller lotteriverksamheten. Polisstyrelsen kan ge utlåtanden och meddela anvisningar om anordnande av lotterier och om tillsynen över anordnandet. Dessutom övervakar Polisstyrelsen att Veikkaus Ab och sådana näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter i anslutning till de penningspel som tillhandahålls av Veikkaus Ab iakttar på dem tillämpliga bestämmelser och föreskrifter om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

Polisrättningen övervakar lotterier som anordnas inom dess distrikt.

Vid tillsynen över anordnandet av penningspel ska elektroniska övervakningssystem användas vid behov. Närmare bestämmelser om elektroniska övervakningssystem för penningspel får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Inrikesministeriet godkänner ibruktagandet av Polisstyrelsens arrangemang för tillsyn i fråga om anordnandet av sådana penningspel vars spelsystem är belägna i en medlemsstat i Europeiska unionen eller en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

43 §

Tillsynen över penningspel samt officiella övervakare

Polisstyrelsen ska övervaka att de spelregler som utfärdats genom förordning av inrikesministeriet med stöd av 13 c § iakttas vid anordnande av penningspel och att uppgifterna i Veikkaus Ab:s spelsystem och uppgifterna i övervakningssystemet motsvarar varandra. Polisstyrelsen ska genom utnyttjande av övervakningssystemen för varje spelomgång fastställa resultatet och vinsternas antal i tippningsspel, om inte en officiell övervakare utför dessa uppgifter med samtycke av Polisstyrelsen. Polisstyrelsen ska även kontrollera dragningen i samband med penninglotterier och blandningen av lotterna samt fastställa resultatet av dragningen, om inte notarius publicus utför dessa uppgifter med samtycke av Polisstyrelsen.

För tillsynen över penningspelsverksamheten kan Polisstyrelsen förordna officiella övervakare. När officiella övervakare sköter uppgifter enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

En tjänsteman vid Polisstyrelsen får inte delta i sådana penningspel vars tekniska övervakning ingår i tjänstemannens uppgifter, om tjänstemannen i sina tjänsteuppgifter kan ta del av sådant material om spelhändelser som denne kan utnyttja i sitt eget spelande. Beslut om begränsat spelande fattas av Polisstyrelsen.

Inrikesministeriet kan bevilja tillstånd till anordnande av penningspel som avses i 62 § 5 mom. och godkänna ibruktagandet av arrangemangen för tillsyn över sådana penningspel.

44 §

Polisstyrelsens, polisinspektionens och de officiella övervakarnas rätt till upplysningar

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Veikkaus Ab, av en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd att anordna lotterier och av dem som i praktiken anordnar varulotterier avgiftsfritt erhålla de upplysningar som är nödvändiga för tillsynsuppgiften och för statistikföringen av lotteriverksamheten. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter.

En polisinspektion har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd att anordna lotterier och av dem som i praktiken anordnar varulotterier avgiftsfritt erhålla de upplysningar som är nödvändiga för tillsynsuppgiften. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter.

En officiell övervakare har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Veikkaus Ab avgiftsfritt erhålla de upplysningar som är nödvändiga för tillsynsuppgiften. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter.

Uppgifterna kan lämnas ut via ett tekniskt gränssnitt eller på annat sätt elektroniskt.

45 §

Kontroll- och förbuds rätt

Polisstyrelsen har rätt att för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas inspektera Veikkaus Ab:s lokaler och granska bolagets informationssystem och verksamhet, om inspektion och granskning behövs för skötseln av övervakningsuppgiften.

47 §

Lyftande av vinster

En vinst som erhållits i ett penninglotteri ska lyftas inom ett år från det att resultatet av dragningen har fastställts, från utgången av den försäljningstid som antecknats på lotten eller från det att lotten köpts.

Vinster i tippnings- och vadhållningsspel ska lyftas inom ett år och vinster i totospel inom tre månader från det att slutresultatet enligt spelreglerna för dessa spel har uppnåtts eller slutresultatet har fastställts.

Vinster i penningautomatspel och kasinospel ska lyftas inom ett år från det att det resultat som berättigar till vinsten har uppnåtts.

Vinster i kombinationsspel ska lyftas inom ett år från det att det resultat som i enlighet med spelreglerna för dessa spel berättigar till vinsten har uppnåtts.

En vinst som erhållits i bingospel ska lyftas inom ett år från det att det resultat som berättigar till vinsten har uppnåtts.

Vinster i varulotterier och gissningstävlingar, med undantag för sådana varulotterier som får anordnas utan i denna lag föreskrivet tillstånd, ska lyftas inom två månader från utgången av varulotteritillståndets giltighetstid.

Bestämmelser om när tidsfristen för lyftande av vinster i spel som avses i 1 och 2 mom. börjar utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

49 §

Begränsning som gäller spel i kasinon

Den som är anställd hos ett kasino och en officiell övervakare enligt 43 § som övervakar penningspel som anordnas i kasinot får inte delta i de penningspel som anordnas i kasinot.

50 §

Teknisk övervakning i kasinon och särskilda spelsalar

Efter anmälan på förhand har Veikkaus Ab rätt att med hjälp av teknisk utrustning övervaka spelverksamheten genom observation och fotografering i ingången till kasinot eller den särskilda spelsalen, i kasinots eller den särskilda spelsalens kundlokaler, samt i kasinopersonalens arbetslokaler. Rätten till teknisk övervakning gäller inte personalens rekreationslokaler eller sociala utrymmen.

Bestämmelser om kameraövervakning av arbetstagare finns i 16 och 17 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

51 §

Veikkaus Ab:s rätt att behandla personuppgifter

Veikkaus Ab får behandla följande personuppgifter om bolagets kunder och deras penningsspelande om det är nödvändigt för att säkerställa rättsskyddet för dem som deltar i penningspel, förhindra oegentligheter och brott, utreda oegentligheter eller förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som penningspelandet ger upphov till:

1) kundens medborgarskap och i fråga om utländska kunder uppgifterna i den handling som styrker kundens identitet,

2) ett fotografi av kunden hos ett kasino eller en särskild spelsal samt de uppgifter som insamlats vid den tekniska övervakning av ett kasino eller en särskild spelsal som avses i 50 §,

3) uppgifter om kundens störande beteende i kasinot eller den särskilda spelsalen eller annars i samband med penningspelande,

4) uppgifter om misstänkt eller konstaterat falskspel,

- 5) uppgifter om förbud mot eller begränsning av penningspelande,
- 6) uppgift om misstänkt spelande som orsakar skadeverkningar,
- 7) identifieringsuppgifter om kunden, uppgifter om spelhändelser samt andra uppgifter som hänför sig till kundrelationen hos Veikkaus Ab, dock inte uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter.

Veikkaus Ab ska med hjälp av automatisk behandling av de personuppgifter som avses i 1 mom. 3—7 punkten bedöma den risk för ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som penningspelandet vållar för kunden och vid behov vidta åtgärder för att förebygga och minska de risker som observerats på basis av bedömningen. Ett beslut som förhindrar eller begränsar en kunds spelande får dock inte enbart grunda sig på automatisk behandling av personuppgifter.

Veikkaus Ab får behandla i 1 mom. avsedda personuppgifter för de behandlingsändamål som anges i 1 mom. i fem år från det att uppgifterna registrerades eller spelförbudet eller förbudet mot marknadsföring upphörde.

52 §

Bevakning av och forskning kring skadeverkningar som lotterier ger upphov till, bedömning samt utveckling av prevention och behandling av dem

De skadeverkningar som deltagandet i lotterier ger upphov till ska följas och vara föremål för forskning. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för bevakningen av och forskningen kring skadeverkningarna, för bedömningen av skadeverkningar som är förenade med anordnande av penningspel samt för utvecklandet av förebyggande åtgärder och behandling i anslutning till dessa skadeverkningar. Institutet för hälsa och välfärd verkställer uppgiften i enlighet med ett uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet.

Veikkaus Ab ska ersätta staten för kostnaderna för bevakning, för bedömning av de skadeverkningar som är förenade med anordnande av penningspel, för forskning kring skadeverkningarna och för utveckling av förebyggande åtgärder och behandling i anslutning till dem. Social- och hälsovårdsministeriet tar hos bolaget ut en avgift som motsvarar de totala kostnader som verksamheten orsakar.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas bestämmelser om debitering av avgiften.

53 §

Upplysningar som lämnas av Veikkaus Ab

Veikkaus Ab ska varje år lämna sin verksamhetsplan, sin budget för det följande året samt sina bokslutshandlingar omedelbart när de blivit färdiga till det ministerium som behandlar ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål samt till finansministeriet, inrikesministeriet och Polisstyrelsen.

Bolaget ska varje år lämna det ministerium som behandlar ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål samt inrikesministeriet och Polisstyrelsen en berättelse om hur dess spelverksamhet har utvecklats och om de åtgärder det har vidtagit för att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till.

Veikkaus Ab får trots sekretessbestämmelserna för vetenskaplig forskning lämna ut uppgifter som gäller bolagets kunder och deras spelande, om mottagaren av upplysningarna enligt dataskyddslagstiftningen har rätt att behandla dessa uppgifter.

54 §

Social- och hälsovårdsministeriets rätt till upplysningar

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Veikkaus Ab och Institutet för hälsa och välfärd avgiftsfritt erhålla de uppgifter som är nödvändiga för bevakning av och forskning kring skadeverkningar som deltagandet i lotterier ger upphov till och för bedömning av penningsspelens skadlighet och utvecklande av prevention och behandling av skadeverkningar. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter. Uppgifterna kan lämnas ut via ett tekniskt gränssnitt eller på annat sätt elektroniskt.

Veikkaus Ab och Institutet för hälsa och välfärd ska pseudonymisera de personuppgifter som avses i denna paragraf innan de lämnas ut. Personuppgifter får behandlas endast för det ändamål som de överlåtits till samt för statistiska ändamål. På behandlingen av personuppgifter som avses i denna paragraf tillämpas inte lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019).

55 §

Institutet för hälsa och välfärds rätt till upplysningar

Institutet för hälsa och välfärd har rätt att trots sekretessbestämmelserna av Veikkaus Ab och social- och hälsovårdsministeriet avgiftsfritt erhålla de uppgifter som är nödvändiga för bevakning av och forskning kring skadeverkningar som deltagandet i lotterier ger upphov till och för bedömning av penningsspelens skadlighet och utvecklande av prevention och behandling av skadeverkningar. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter. Uppgifterna kan lämnas ut via ett tekniskt gränssnitt eller på annat sätt elektroniskt.

Institutet för hälsa och välfärd har rätt att samköra personuppgifter som avses i 1 mom. med uppgifter som institutet har erhållit med stöd av sådana rättigheter att få uppgifter som föreskrivs annanstans, om det är nödvändigt för behandlingsändamålet.

Institutet för hälsa och välfärd ska pseudonymisera personuppgifterna innan de överförs för analysering. Personuppgifter får behandlas endast för det ändamål som de överlåtits till samt för statistiska ändamål. På behandlingen av personuppgifter som avses i denna paragraf tillämpas inte lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.

62 a §

Förbudande av anordnande av penningsspel

Polisstyrelsen kan förbjuda ett penningsspel, om

- 1) penningsspelet anordnas av någon annan än Veikkaus Ab,
- 2) man vid anordnande av penningsspelet bryter mot ett förbud som avses i 62 § 1—4 mom.,
eller
- 3) man vid anordnande av penningsspel i övrigt, på något annat sätt än vad som avses i 62 b §, bryter mot denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av denna lag.

Förbudet kan riktas mot

- 1) den som anordnar penningsspelet,
- 2) sådana näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter i anslutning till penningsspel, upplåter ett utrymme för tillhandahållande av penningautomater eller marknadsför penningsspel,
- 3) sådana fysiska personer som i syfte att få ekonomisk vinning eller annan fördel marknadsför penningsspel eller på annat sätt främjar deltagande i penningsspel.

Förbudet gäller i högst 12 månader. Polisstyrelsen kan förlänga förbudets giltighetstid med högst 12 månader åt gången, om förfarandet vid anordnandet av penningsspelet inte har rättats till.

Polisstyrelsen kan temporärt förbjuda anordnandet av ett penningspel, om spelarnas rättskydd eller övervakningen av anordnandet av penningspel äventyras och risken för oegentligheter ökar eller om tillförlitligheten av lottningen i övrigt äventyras. Förbudet kan gälla i högst 30 dagar åt gången. Polisstyrelsen ska upphäva förbudet, om grunder för dess giltighet inte längre föreligger.

62 b §

Förbudande av marknadsföring av penningspel

Polisstyrelsen kan förbjuda sådan marknadsföring av penningspel som strider mot 14 b §. Förbudet kan riktas mot

- 1) den som anordnar penningspelet,
- 2) sådana näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter i anslutning till penningspel, upplåter ett utrymme för tillhandahållande av penningsautomater eller marknadsför penningspel.

Förbudet gäller i högst tre månader. Polisstyrelsen kan förlänga förbudets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om förfarandet vid marknadsföringen av penningspelet inte har rättats till.

62 c §

Vite

Polisstyrelsen får förena i 62 a, 62 b och 62 m § avsedda förbud med vite.

Ett vite som är förenat med ett i 62 a eller 62 m § avsett förbud döms ut av Polisstyrelsen. Ett vite som är förenat med ett i 62 b § avsett förbud döms ut av marknadsdomstolen på ansökan av Polisstyrelsen.

Bestämmelser om vitesförfarandet finns i viteslagen (1113/1990).

62 d §

Påföljdsavgift för överträdelse av bestämmelserna om marknadsföring av penningspel

Påföljdsavgift kan påföras en sådan anordnare av penningspel eller näringsidkare som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om marknadsföring av penningspel i 14 b §.

Påföljdsavgift kan påföras en sådan anordnare av penningspel, näringsidkare eller fysisk person som uppsåtligen bryter mot förbudet mot marknadsföring i 62 § 2 mom. 1 punkten.

62 e §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en samlad bedömning och vid dess påförande ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig,
- 3) åtgärder som vidtagits av den som anordnar penningspelet, näringsidkaren eller den fysiska personen för att lindra eller avhjälpa skadan,
- 4) eventuella tidigare överträdelser som den som anordnar penningspelet, näringsidkaren eller den fysiska personen har gjort sig skyldig till med avseende på bestämmelserna om förbud mot marknadsföring.

Den påföljdsavgift som påförs en anordnare av penningspel eller en näringsidkare får utgöra högst 4 procent av dennas omsättning under året före det då överträdelsen upphörde, dock högst fem miljoner euro. Påföljdsavgiften ska dock vara minst 10 000 euro. Om bokslutet ännu inte är klart när påföljdsavgiften påförs, om affärsverksamheten nyligen inletts och något bokslut inte finns att tillgå eller om bokslutet av någon annan orsak inte finns att tillgå, kan omsättningen uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

Den påföljdsavgift som påförs en i 62 § 2 mom. 3 punkten avsedd fysisk person får vara högst 4 procent av dennes inkomster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 40 000 euro. Påföljdsavgiften ska dock vara minst 500 euro. Om inkomsterna inte kan utredas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

Med omsättning avses i denna paragraf omsättning enligt 4 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) eller motsvarande omsättning.

62 f §

Avstående från påföljdsavgift

Framställning om påförande av påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras, om

- 1) överträdelsen är ringa, eller
- 2) påförande av påföljdsavgift måste anses uppenbart oskäligt.

Framställning om påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras, om den som anordnar penningspelet, näringsidkaren eller den fysiska personen har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

Inte heller ska framställning om påföljdsavgift göras eller påföljdsavgift påföras, om vite har dömts ut eller en ansökan om utdömmande av vite är anhängig på grund av samma överträdelse.

62 g §

Förhållande till straffrättslig behandling

Påföljdsavgift får inte påföras den som är misstänkt för samma överträdelse i en förundersökning, den i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma överträdelse eller den som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma överträdelse. Inte heller den som har dömts för samma överträdelse i ett brottmål får påföras påföljdsavgift.

Om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift för samma överträdelse är anhängigt eller har avgjorts, får åtal inte väckas eller dom i ett brottmål meddelas.

62 h §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av marknadsdomstolen på framställning av Polisstyrelsen. Påföljdsavgift får inte påföras, om inte Polisstyrelsen har gjort en framställning om påförande av påföljdsavgift till marknadsdomstolen inom fem år från det att överträdelsen upphörde. Bestämmelser om behandling av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Påföljdsavgiften ska betalas till staten. Ett beslut om påförande av påföljdsavgift får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

62 i §

Sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut

Ändring i ett beslut om påföljdsavgift som fattats av marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

Marknadsdomstolens beslut får överklagas av den som marknadsdomstolen har påfört påföljdsavgift.

Polisstyrelsen får överklaga ett sådant beslut av marknadsdomstolen genom vilket marknadsdomstolen helt eller delvis har avlagt Polisstyrelsens framställning.

62 j §

Uppskov i behandlingen

Domstolen kan skjuta upp behandlingen av ett ärende som gäller påföljdsavgift, om ett annat ärende som gäller samma verksamhet och som kan påverka avgörandet i det ärende som gäller påföljdsavgift är anhängigt i en annan rättegång.

62 k §

Verkställighet och avskrivande av påföljdsavgift

Verkställigheten av påföljdsavgifter sköts av Rättsregistercentralen. Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgifter som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.

Påföljdsavgiften avskrivs när den betalningsskyldige avlider.

62 l §

Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion

Polisstyrelsen ska föra en förteckning som finns tillgänglig i ett allmänt datanät i maskinläsbar form över sådana anordnare av penningsspel som marknadsför penningsspel i strid med 62 § 2 mom. 1 punkten och vilkas anordnande av penningsspel Polisstyrelsen har förbjudit med stöd av 62 a §.

En betaltjänstleverantör får inte genomföra eller initiera en betalningstransaktion som gäller penningsspelande och där betalaren är en fysisk person i egenskap av spelare och betalningsmotparten en i 1 mom. avsedd anordnare av penningsspel.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller även tjänster som hänför sig till virtuell valuta och som tillhandahålls av en tillhandahållare av virtuell valuta samt användning av virtuell valuta som bytesmedel.

62 m §

Förbudande av initiering och genomförande av betalningstransaktioner

Polisstyrelsen kan förbjuda initiering och genomförande av betalningstransaktioner som gäller penningsspelande, om betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta bryter mot det förbud som anges i 62 l §.

Förbudet kan riktas mot betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta.

Förbudet gäller i högst 12 månader. Polisstyrelsen kan förlänga förbudets giltighetstid med högst 12 månader åt gången, om förfarandet vid initieringen och genomförandet av en betalningstransaktion inte har rättats till.

62 n §

Rätt att få uppgifter av betaltjänstleverantören

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en leverantör av betaltjänster eller en tillhandahållare av virtuella valutor avgiftsfritt få uppgifter om en anordnare av penningsspel som är betalare eller betalningsmottagare och om en tjänstleverantör som på dennes vägnar genomför eller initierar en betalningstransaktion.

Rätten att få uppgifter gäller följande uppgifter, om de finns tillgängliga i de system som drivs av tjänstleverantören:

- 1) kontonummer,
- 2) handelskategori,
- 3) uppgifter som identifierar penningsspelssammanslutningen eller den som förmedlar betalningar till penningsspelssammanslutningen,
- 4) antal betalningstransaktioner,
- 5) sådana andra än i 1—4 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över förbudet mot initiering och genomförande av en betalningstransaktion.

Polisstyrelsen har dock inte rätt att få personuppgifter som hänför sig till enskilda betalningstransaktioner.

64 §

Lotteriförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot det i 10 § föreskrivna förbudet att anordna lotteri på skuld,
- 2) bryter mot vad som i 14 a § föreskrivs om åldersgränsen för penningsspel,
- 3) inte iakttar skyldigheten att förbjuda tillträde till ett kasino eller en särskild spelsal i de fall som avses i 15 § 1 mom.,
- 4) bryter mot det i 27 § 3 mom. föreskrivna förbudet att delta,
- 5) i praktiken anordnar ett varulotteri i strid med vad som föreskrivs i 28 § 2 mom.,
- 6) verkställer lottningen eller blandandet av lotterna vid ett varulotteri i strid med vad som föreskrivs i 29 § 1 mom. eller inte iakttar underrättelseskyldigheten enligt 29 § 2 mom. i fråga om resultatet av lottningen,
- 7) bryter mot vad som i 16 § 1 mom. föreskrivs om placeringen av penningautomater eller i 40 § om placeringen av varuvinstautomater eller mot vad som föreskrivs om placeringen av spelautomater eller spelanordningar som avses i 56 § 1 mom., eller
- 8) bryter mot vad som i 57 § föreskrivs om räkneverk för kontroll av penningrörelsen, ska för *lotteriförseelse* dömas till böter.

66 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett med stöd av denna lag fattat beslut om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor, beslut om förbud mot anordnande av penningsspel som avses i 62 a § och beslut om

förbud mot initiering eller genomförande av betalningstransaktion som avses i 62 m § ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Bestämmelsen i 14 § 1 mom. i denna lag tillämpas dock i fråga om spelande som sker på spelplatser först från och med den 1 januari 2023. När det gäller spelande på penningautomater tillämpas 14 § 1 mom. dock redan från ikraftträdandet av lagen. Vid anordnande av penninglotterier på något annat sätt än elektroniskt tillämpas 14 § 1 mom. dock först från och med den 1 januari 2024. Lagens 62 l—62 n § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2023.

Helsingfors den 22 december 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Inrikesminister Krista Mikkonen